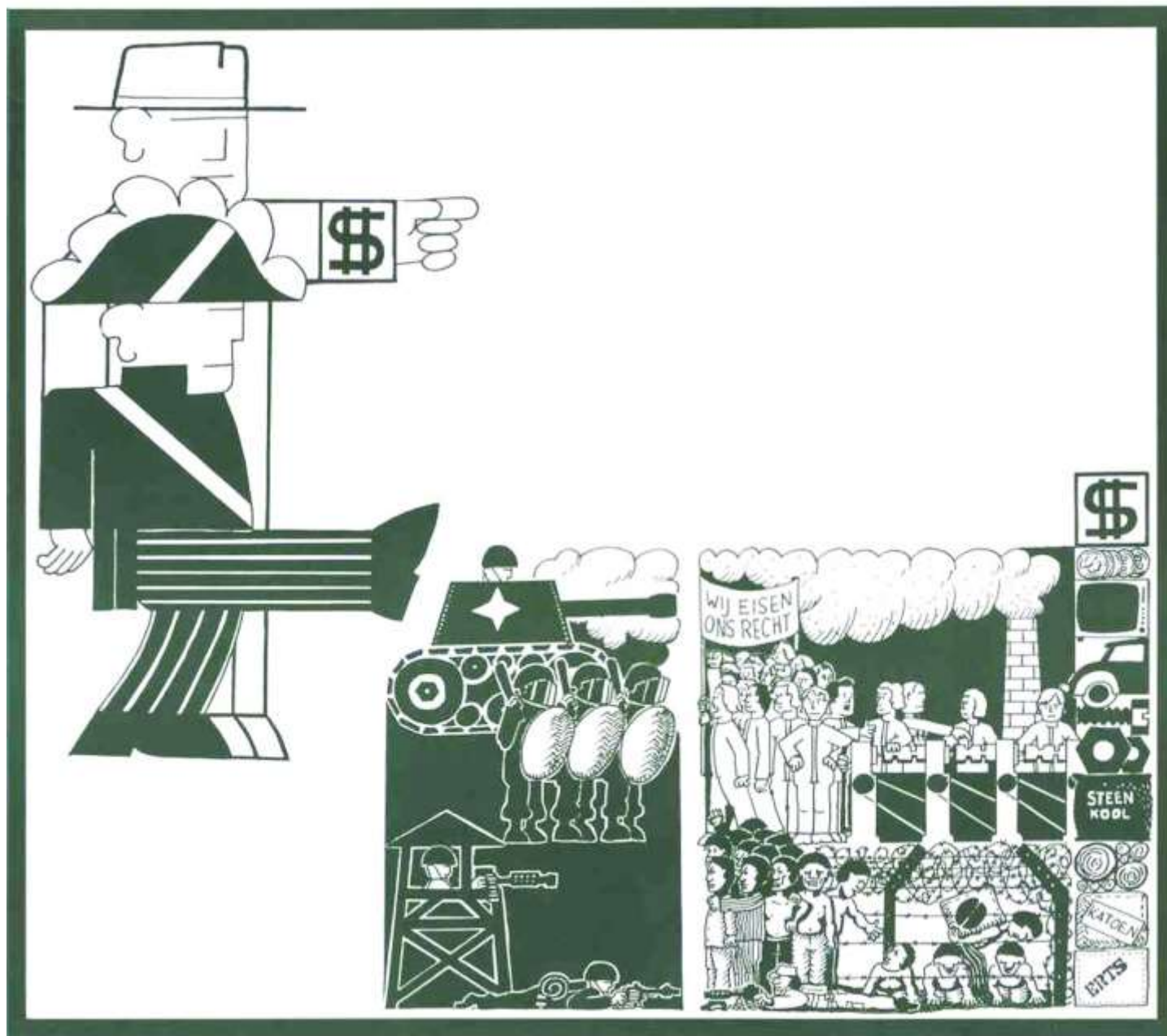

PROLOOG

WILLEMSTRAAT 72 EINDHOVEN 040-510236

MAAK VAN JE HAND EEN VUIST

EEN DISKUSSIEPROGRAMMA OVER HET LEGER

HET LEGER PROLOOG

Voorzanger :Ja, er zijn veel manieren om de mensen te onderdrukken.
Maar, een ding staat vast, de meest duidelijke is deze!
(HIJ GAAT ACHTER EEN MITRAILLEUR LIGGEN)
Of is er soms iemand die me wil tegenspreken?
O, ja? (HIJ LOST EEN SALVO)
Kijk we weten natuurlijk dat hij niet geladen is.
Maar evengoed weten we dat het waar is.(DIA'S DWANGARBEID)
Misschien komen we zelf nog wel eens tegenover een geweer
te staan.
Of erachter om het te bedienen!
Daarom is het goed om te weten tegen wie wapens gebruikt
worden, en waarom.
Daarom spelen wij een stuk met als onderwerp het leger.

Koor met voorzanger:

Lied :Gesteund door wetten en regelementen
Goedgekeurd door regering en parlementen
Dreigen ze met gevangenis en ontslag
Maken anderen voor ons uit wat mag
En als die middelen niet meer lukken
Om de mensen te onderdrukken
Op de scholen, in de wijken ., in het bedrijf
Wie moet er dan die opstandigen te lijf?

De historische fase 1e scène -De feodale tijd-

soldaat 1 :Zes maanden gevochten voor mijn heer, de graaf.
soldaat 2 :Zes maanden gevechten voor mijn heer, de hertog.
soldaat 1 :M'n kinderen niet gezien.
soldaat 2 :Een gat in m'n nek.
soldaat 1 :De grond niet bemest.
soldaat 2 :M'n teen eraf.
soldaat 1 :M'n schapen kwijt.
soldaat 2 :M'n veld vertrapt.
soldaat 1 :M'n oogst naar de knoppen.
soldaat 2 :M'n koeien gestolen.
soldaat 1 :M'n vrouw verloren.
soldaat 2 :En wie draait er voor op, wie moet het betalen? Niet de Hertog.
soldaat 1 :En wie moet het betalen, wie draait er voor op? Niet de Graaf.
soldaat 2 :Mijn Heer de Hertog, die zit nog steeds te vreten, zijn kaplaarsjes werden gepoetst.
soldaat 1 :De Graaf, ha, ha, de vrouwtjes kwamen langs, de parfum hangt nog in de lucht.
soldaat 2 :Een ding weet ik, dat stuk land heeft hij verloren, de som moet hij betalen.
soldaat 1 :Het land heeft hij gewonnen de som heeft hij binnen.
soldaat 2 :Maar wie moet er werken voor die som? Ik geef het je te raden!
soldaat 1 :Maar wij zien er niks van, of ik voor de Graaf werk of voor de Hertog, Het maakt mij geen reet uit!
soldaat 2 :Heropbouwen de boel, de pacht moet betaald.
soldaat 1 :Heropbouwen de boel, de pacht moet betaald, door ons.
soldaat 2 :Terwijl m'n zuster voor 8 gulden per jaar, gedwongen bij de Hertog in dienst is.
soldaat 1 :Terwijl m'n moeder met haar half blinde ogen zich doodwerkt met het spinnen van garen voor de Graaf.
soldaat 2 :Zij (wijst) lachen in hun vuistje, want hun deert niks.
soldaat 1 :Wij krijgen dan de domme eer om al een eeuwlang overal voor op te draaien.
soldaat 2 :Wij zijn al een eeuw lang de enige die alles kunnen betalen.
Lied :Wij boeren moeten altijd vechten
En voor wie, en waarom ?
Voor de Heren die het pleit beslechten
Wij boeren liggen altijd krom.

De historische fase 2e scène -De Franse revolutie-

OP DE VERHOOGING ZIT EEN KONING. WE HOREN HET GELUID VAN DE OORLOG, EN ERTUSSEN DE GESCANDEERDE UITROEPEN

Vrijheid! Gelijkheid! Broederschap! Vrijheid! Gelijkheid!
Broederschap! Tegen de adel en tegen de kerk!

TWEE REVOLUTIONAIEREN KOMEN OP, EEN VROUW EN EEN KOOPMAN, DE VROUW STOOT DE VORST VAN DE TROON EN ROEPT

Strijdster :Eeuwenlang hebben ze het volk getiranniseerd en uitgezogen. We maken er een eind aan radikaal met z'n allen.

OP DE ACHTERGROND GAAT DE KOOPMAN OP DE TROON ZITTEN, DE STRIJDSTER LOOPT NAAR VOREN EN ZEGT

Strijdster :Heel het volk als een man tegen de dwingelandij van koning en kerk. Voor een volk van vrije en gelijke burgers!

NU IS HET KRIJGSRUMOER GESTOPT EN DE STRIJDSTER VERTELT:

Strijdster :Zo zou het gaan. en zo ging het ook. We hebben gevochten als leeuwen" De fabrikanten en kooplui riepen het hardst om vrijheid en gelijkheid. Maar terwijl wij vochten, namen zij de landerijen van de kerk en de adel. En nou zitten zij op die plaatst Vrijheid en gelijkheid is alleen voor hun weggelegd!

Voor ons is het weer net als vroeger, nou mogen we de heren fabrikanten en bankiers dienen. Vroeger stuurde de koning ons de oorlog in, nou kunnen we voor de heren kooplui aan de gang!

Het schijnt dat ze al een oorlog tegen Engeland willen. Voor de vrije handel of zoiets!

Wij mogen geen arbeidsvereniging oprichten, maar zij willen wel vrije handel. En wie knapt het vuile zaakje op? Wij natuurlijk, wie anders! Dacht je dat ze het zelf met hun Engelse vrienden gingen uitvechten? Dat is werk voor het gewone volk. Daar tellen een paar duizend meer of minder niet.

Lied :Het volk mag voor de ellende opdraaien
En voor wie, en waarom?
Voor de kooplui die er wel bij varen
Het volk kan 't vuile werk klaren

De historische fase 3e scène -De 1e wereldoorlog-

OP DE VERHOOGING KAPITALISTEN DIE MET BEHULP VAN EEN WERELDBOL DE AARDE VERDELEN, MET EVT. DE STAAT

HET KRIJGSRUMOER VERSTOMT EN DE SOLDAAT KOMT OP

Soldaat :Voor volk en vaderland. Ja, Ja. Ze zullen bedoelen voor wie er Afrika mag leegplunderen. Welk land daar de grondstoffen mag weghalen. Daarvoor moet ik de loopgraven in, nauwelijks te vreten, verrekken van de kou!

Je kameraden worden afgeslacht waar je bij staat. En wat wij doen is niet veel minder. Als hij niet gaat ga jij. Zojuist heb ik er een zijn kop aan flarden geschoten, van op een paar meter, godverdomme. Een gewone jongen net als ik. Die ziet z'n wijf nooit meer terug. "Voor volk en Vaderland", zeggen de hoge heren. De huichelaars, alsof het volk ze ene moer kan schelen. Ha! Voor kanonnenvlees ja, daar; zijn we goed genoeg voor.

En je wijf? Die kan een lintje uit dankbaarheid krijgen, als jij allang onder de grond ligt. Da's toch iets moois. De vaderlandsliefde moet wel van ons komen, Ministers en bankiers heb ik hier in de loopgraven nog niet gezien. Hebben ze ook geen tijd voor. Tenslotte moeten zij de kassa bijhouden!

We moesten die hele godvergeten dieventroep bij elkaar knuppelen; al die generaals, fabrikanten, ministers, en zeggen:

"Zoek nou maar uit hoe je de wereld verdeelt en wie waar de grondstoffen jat. Wij beslissen dan wel wie er wint in plaats van omgekeerd."

Lied :De arbeiders zijn het kanonnenvlees
Hij mag vechten voor de idealen
Van de bankier en de industrieel
De arbeider kan de rekening betalen

De boeren :Wij boeren liggen altijd krom

Boeren & strijdster :'t Volk kan 't vuile werk klaren

Arbeider, boeren, strijdster :DE arbeider kan de rekening betalen

Allen :En voor wie en waarom?
't Volk kan 't vuile werk klaren
De arbeider kan de rekening betalen
En voor wie en waarom?

Lied feodale tijd

Wij moeten tegen elkaar vechten
Voor de graaf, de hertog, voor de heren
Wij moeten zwoegen, pacht betalen
Terwijl zij op de opbrengst teren
Niet de boeren van de andere kant
Maar onze heren zijn de vijand

Lied Franse revolutie

Wij vochten samen met de burgerij
Tegen de adel en de kerk
De burgerij heeft ons bedrogen
Want zij greep de macht alleen
Wij willen vrijheid, gelijkheid en broederschap
Maar dan wel voor iedereen

Lied 1^e Wereldoorlog

Wij, de arbeiders en boeren
Wij moeten oorlogvoeren
In het belang van de bezitters

Wij werden eeuwenlang gebruikt
Wij worden eeuwen uitgebuit
In het belang van de bezitters

Daarom arbeiders en boeren
Moeten wij samen strijd gaan voeren
In het belang van onszelf
En tegen de bezitters

Leger soldatenkamer -Exercitie (1+2)-

- Sergeant :Geef acht/ Puinhoop, over/ Op de plaats rust/ Geef acht.
Zo en nu beweegt_ er niets meer, geen vingers, geen wenkbrauwen, het kan me niet verdommen of je neus jeukt. Sta niet zo. stom te grijnzen Zonneberg, je hoeft niet tegen me te knipogen, ik heb thuis een wijf, ik kom niks te kort. Ja stilstaan, we zullen eens zien of jullie moeders een kerel thuis krijgen: Hé, onze Henk kan al stilstaan, een kwartier lang en lopen leert hij ook nog wel.
Over geweer (IEDEREEN DOET HET BEHALVE SOLDAAT SMEETS, DIE IN GEDACHTEN VERZONKEN IS)
Smeets. Jongen, zou jij misschien je geweertje over je schouder willen leggen, (SMEETS DOET HET). Jij legt je geweer alleen over de schouder als ik daartoe bevel geef, begrepen.
- Soldaat Smeets :Ik dacht.....
- Sergeant :Jij hoeft niet te denken, jij moet alleen maar luisteren. Blinde gehoorzaamheid, dat wordt hier geleerd.
Smeets: Over geweer dat is beter. Exercceren kun je alleen maar als je absoluut geen gedachten in je hoofd hebt.
Rechts om. (IEDEREEN DOET HET BEHALVE SOLDAAT SMEETS)
- Soldaat Smeets :Vanmorgen een brief gehad van mijn meisje, ze miste me erg. Anders ik wel. En als ik mijn poot niet oplicht kost het me mijn weekeind.(ZUCHT) Het is een leuke meid.
- Sergeant :Nog een keer Smeets en het kost je je weekend. Alleen voor jou. Rechts om. En nu de hele afdeling, Voorwaarts mars (TIJDENS HET LOPEN BEVRIEST DE SCÈNE EN WE HOREN:)
- Soldaat Molenaar :Het zal mij benieuwen hoe do boel erbij staat thuis Vorig weekend vertelde vader nog dat hij het niet aankon alleen. Straks loopt de zaak nog over de kop vanwege die verdómdde dienst. En waarvoor in godsnaam, Links, links.
(DE BEVRIEZING HOUDT OP, MOLENAAR BOTST TEGEN ZIJN VOORGANGER, DEZE IS DE EERSTE MAN, KEERT ZICH OM, STOPT, IEDEREEN BOTST EN OF VALT) Oh, pardon ik
- Sergeant :Nog zo eentje die dacht. Afdeling/ geef acht/ naar rechts richten/ hoofd front.
We zullen jullie leren denken. Hakken tegen elkaar, voeten in V-vorm, d.w.z. de rechtertenen naar rechts en de linkertenen naar links dus niet alsof je moet pissen met de tenen naar binnen.
Als ik jullie hier laat staan dan sta je over een jaar nog, begrepen. Links voorwaarts mars (OMDAT HET VOLGENDE COMMANDO NIET TIJDIG VOLGT BOTSSEN ZIJ TEGEN EEN OBSTAKEL, CONSTERNATIE/GE-LACH) Hier wordt niet gelachen.
- Soldaten :Het was uw eigen fout.
- Sergeant :Afdeling/ geef acht/ naar rechts richten/ hoofd front. Zo dus jullie dachten dat je kon gaan discussiëren over hoe het hier toegaat. Onthou een ding. Het kader maakt geen fouten. En gediscussieerd wordt er zeker niet, als er

oorlog is discussiëren we ook niet of we wel of niet aanvallen, begrepen. Als soldaten denken gaat het verkeerd. Voorwaarts mars/ links uit de flank mars (3x) (ALS HET GOED IS KOMEN ZE DAN IN FRONT NAAR VOREN) Afdeling halt (IEDEREEN DOET HET BEHALVE SOLDAAT HUISKER DIE AL DOORLOPEND -EVENTUEEL PASSEN OP DE PLAATS- DE VOLGENDE GEDACHTEN AFSCHIEDT:)

Soldaat Huisker :Wat ik hier g.v.d. met mijn poten doe, deed ik op mijn werk met mijn klauwen. Opletten, bijhouden die band, sneller, je been 20 centimeter omhoog, als het je niet bevalt dan blijf je maar het weekend binnen, als je het niet bij kunt houden zoek je maar een ander baan. Ik spuug erop.

Sergeant :Er zijn er blijkbaar die nog steeds niet begrijpen waarom er hier geëxerceerd wordt. Als jij perse wil nadenken dan doe je dat maar in het weekend, ik kan daar wel voor zorgen, (HIJ LAAT NOG WAT MARCHEREN, DE ZAAK BEVRIEST OPNIEUW EN DE SOLDATEN ZINGEN)

Soldaten :Mijn baas zou wel tevreden zijn als hij mij hier zag exerceren als dit zo zestien maanden duurt dan leer je accepteren
Vlugger, beter, harder, sneller
je went aan commanderen
Je vraagt niet meer, je doet zoals zij zeggen dat het moet
mijn baas zal wel tevreden zijn
als hij me terugkrijgt na het exerceren

Sergeant :Voorwaarts mars. we zullen er nog maar eens een half uurtje aan vastknopen.

HET GELUID VAN DE BEVELEN KAN NU EVENTUEEL VIA EEN VERSTERKER KOMEN EN LANGZAMERHAND LUIDER WORDEN TERWIJL OOK HET TEMPO VAN DE EXERCITIE WORDT OPGEVOERD. DONKERGLIJDEN

Leger soldatenkamer -Exercitie (3)-

Bladzijde ontbreekt

Leger soldatenkamer -ondergeschiktheid (4)-

van groot belang. De gehoorzaamheid aangaande de dienst wil zegden dat de dienstbevelen stipt en prompt worden opgevolgd. Mannen, het is duidelijk en ik wil hiermee tot een afronding komen van de les (VINGER) en daarna kunnen vragen gesteld worden, het is duidelijk dat de krijgsmacht een goeie organisatie nodig heeft wil het zijn taken naar behoren kunnen vervullen. Daarom zijn de ondergeschiktheid en de gehoorzaamheid van essentieel belang maar daarnaast ook de eensgezindheid en de saamhorigheid, waarover de volgende keer. Vragen?

Soldaat 1 :Kunt u iets meer uitweiden over de taken van de krijgsmacht.

Sergeant :Dat ken. Die taken zijn de verdediging van het koninkrijk en meer in het algemeen de verdediging van de democratie. Geef acht. (VERDWIJNT)

DE VOLGENDE SCÈNE WORDT DOOR DE SOLDATEN ONDERLING OPGEVOERD

Soldaat 1 :We vechten voor de democratie dus houd allemaal je bek en geef acht.

Soldaat 4 :Nou dat is maar goed ook want in ons land kan iedereen zijn mening zeggen.

Soldaat 1 :Jij kan helemaal niet meepraten over democratie; als jij geen verstand hebt van democratie moet jij je bek houden. Waarom heb jij je schoenen niet gepoetst?

Soldaat 4 :Sta niet zo te zeiken, man.

Soldaat 1 :Je spreekt tegen je meerdere en als jij tegen je meerdere spreekt dan spreek je hem niet tegen. Om de democratie te verdedigen zal jij je ondergeschikt maken, begrijp je dat.

Soldaat 4 :Slijmbal.

Soldaat 1 :Vier dagen verzwaard.

Soldaat 4 :(WIL SLAAN)

Soldaat 1 :Ho, ho. Wat krijgen we nou. Ga jij vechten tegen je meerdere. Maar dat is niet de bedoeling. Naast de ondergeschiktheid is ook de saamhorigheid van groot belang. Dus ik heb er niks mee te maken dat jij liever naar huis gaat naar je meisje. Jij moet iets doen aan je saamhorigheid ook als ik jou een douw geef. Niks te maren. Geef acht. Voel je saamhorig. Zo, dat is dan duidelijk voortaan. Voor jullie betekent democratie dat je je bek houdt.

Leger soldatenkamer -bajonetvechten (5+6)-

DE SCÈNE IS OPGEBOUWD UIT TWEE HANDELINGEN ENERZIJD DE SOLDATEN DIE INSTRUCTIE KRIJGEN TEN AANZIEN VAN HET BAJONET VECHTEN EN ANDERZIJD TWEE OFFICIEREN DIE COMMENTAAR GEVEN; ONDER DIT COMMENTAAR KAN DE BEWEGING VAN HET BAJONET VECHTEN DOORGAAN

Instructie

DE SOLDATEN OEFENEN GEWEER VECHTEN OP EEN POP / TEGENLICHT / HET LIJKT ECHT / LICHT IN

Sergeant :Aangekomen op het vijandelijk doel moet erop gerekend worden dat de vijand niet geheel door het uitgebrachte vuur buiten gevecht gesteld is. De achtergebleven weerstand wordt in een gevecht van man tegen man opgeruimd. Het gebruik van de bajonet kan voor het slagen van de aanval van beslissende betekenis zijn. De bajonet is een aanvalswapen, maar alleen de strijdlust en de vaardigheid van de geweervechter zal de overwinning moeten brengen. Hij zal snel en meedogenloos aanvallen. Dus daar gaat ie nog een keer.
Je steekt dat ding in de buik van de vijand en omhoog ermee.
Kom op het is je moeder niet.

Beschouwing

Officier 1 :Moet je dat zootje zien, dat heet bajonet vechten.
Officier 2 :Met dat stelletje moederskindjes zal je de oorlog in moeten.
Officier 1 :Soldaten kun je niet vertrouwen. Ik heb meegemaakt in Indonesië, toen wij daar zaten voor de politionele acties, dat soldaten hun eigen officieren in de rug schoten.
Officier 2 :In Vietnam gebeurde dat ook geregeld bij de Amerikanen.

Instructie

Sergeant :Als nu de vijand jouw steek weert dan doe je met de achterste voet een stap naar voren en je slaat de kolf in een opwaartse boog in het kruis, tegen de maag of de kin van de vijand of je stoot hem met de kolf de schedel in. Begrepen. Vragen?
Soldaat 1 :Leert de vijand dat ook allemaal?
Sergeant :Ik zou er maar op rekenen dat de "Iwans" behoorlijk.....
Soldaat 3 :Hoe komt u aan de Russen sergeant?
Sergeant :Koppen dicht. Zorgen jullie nou maar dat je kunt geweer vechten, dan zorgen wij wel dat er een vijand is. Een vijand is een vijand.
Soldaat 1 :Zeker net zo iets als een mens is een mens.

Beschouwing

Officier 1 :Het is lang geleden, zo'n 28 jaar dat wij in Indië zaten, maar ik zie het verdomme nog voor me. Er was zo'n dorp met veertig ploppers en wij wisten dat er ook terroristen tussen zaten. We hadden niet veel minutie, dus zegt die kapitein van ons: "rijg het hele zootje aan de bajonet." En je ziet die halfwassen rekruten aarzelen, Er zijn

vrouwen en kinderen bij, zegt er eentje. De kapitein haalt zijn pistool tevoorschijn en roept: "Een plopper is een plopper - Eropaf, of je zult met mij kennis maken. Die zwarten die zaten ondertussen op hun knieën te janken om genade. Op dat ogenblik klinkt er een schot en de kapitein valt neer.

Instructie

Sergeant :Als je hem geraakt hebt met een steek in de borst bijvoorbeeld zet je je voet tegen het lichaam en trekt de bajonet eruit. Het vlees heeft namelijk de neiging zich vast te zuigen aan het wapen. Vragen. Mooi, verder als er al lijken liggen is het beter om die toch te steken omdat het meermalen gebeurt dat ze zich alleen maar dood houden.
En nu nog een keer de hele oefening.

Beschouwing

Officier 1 :Wij wisten zeker dat het een van onze soldaten was die geschoten had. Maar ja, je kon niks bewijzen.
Officier 2 :Je kunt ze niet vertrouwen, soldaten.
Officier 1 :Ze hebben geen moraal.
Officier 2 :Ze weten niet waarvoor ze vechten.
Officier 1 :Bij ons op de opleiding zeiden ze altijd, soldaten moeten banger zijn van hun officieren dan van de vijand.
Officier 2 :Ze weten niet waarvoor ze vechten.

Leger soldatenkamer -Staat/ Kapitaal/ NATO (7+8+9)-

OP EEN VERHOOGJE WORDEN BOVENSTAANDE FIGUREN UITGEBEELD OP DE VOLGENDE WIJZE: TWEE PERSONEN STAAN RECHTOP OP HET PLATEAUTJE TOEGERUST MET HERKENNINGSTEKENS EN VERDELEN ONDERLING DE TEKSTEN DIE AAN HET KAPITAAL ZIJN TOEBEDEELD; ZIJ HEBBEN DAARBIJ DE ARM ROND ELKAARS SCHOUDERS OM DE VERVLECHTING VAN HUN BELANGEN UIT TE DRUKKEN. DE STAAT EN DE NATO-TOP WORDEN IEDER IN HUN EIGEN UITMONSTERING UITGEBEELD IN EEN -TEN OPZICHTE VAN HET KAPITAAL- SYMBOLISCHE VERKORTING: HET GEBEURT OP DE VOLGENDE WIJZE: DE BETREFFENDE ACTEURS STAAN MET HUN HANDEN OP HET PODIUM; DEZE HANDEN ZIJN VOORZIEN VAN SOKKEN EN SCHOENEN EN DE REST VAN HET KOSTUUM BEVIND ZICH IN VERKLEINDE VORM TUSSEN ZIJN KIN EN ZIJN HANDEN, OM ARMBEWEGINGEN MOGELIJK TE MAKEN WORDEN ZIJ BIJGESTAAN DOOR TWEE ANDERE ACTEURS ACHTER HEN, DIE ZELF ONZICHTBAAR HUN ARMEN LENEN AAN HET PERSONAGE.

NATO :Nu komen wij in het verhaal
 waarom begrijpt u allemaal
 voor de duidelijkheid hier in de zaal
 spreekt nu de Staat met 't Kapitaal

Kapitaal 1 :Oorlogen zijn er steeds geweest
 de mens gedraagt zich als een beest

Kapitaal 2 :Toch zegt de mens, sinds zijn bestaan
 dat mensen moeten samengaan.

Kapitaal 1&2 :Waar overal nog wordt gevochten
 zijn onze belangen sterk vervlochten

Kapitaal 1 :Want
 de taal van het kapitaal
 is internationaal

Staat :Wij zijn de staat, wij zijn neutraal
 (dus aan de kant van 't kapitaal)
 Ook wij volgen dit ideaal
 en denken niet meer nationaal
 Wij schiepen dus de E.E.G,

Kapitaal 1 :En daar doen wij ons voordeel mee

Staat :De E.E.G, opent de grenzen
 zodat zij kunnen handelen in goederen en mensen

Kapitaal 1 :Maar Europa is de wereld niet
 en alles wat de aarde biedt
 wat valt te plukken en te pakken
 dat komt terecht in onze zakken.

Kapitaal 2 :Kom. zeg dat niet zo openlijk
 da's niet verstandig in zo'n stuk

Kapitaal 1 :Ik bedoel....
 In arme derde wereld landen
 steken wij de mouwen uit de handen
 cultuur, beschaving, wetenschap
 staan wij aan die stakkers af

Kapitaal 2 :Internationale solidariteit
 is bij het kapitaal allang een feit.

Staat :Wij vonden hiermee in verband
 ontwikkelingshulp van onze kant
 Ten dele is dit ten gerieve
 van ongeruste progressieven
 Maar ook al ben je dan wat kwijt
 het scheidt daarnaast afhankelijkheid.

Kapitaal 2 :Gelukkig zijn ze niet zo kien
om die bedoeling te doorzien

Kapitaal 1 :Wij kunnen ook nog investeren
dus ons hoort u niet protesteren.

Kapitaal 1 :Maar het is toch om te janken
dat in plaats van ons te danken
steeds meer derdewereldvolken
in de revolutie kolken

Kapitaal 2 :Er is protest tegen het feit
dat wij bij hen met noeste vlijt
de ertsen uit de bodem halen
ze willen dat wij gaan betalen

Kapitaal 1 :Hun begrip voor mijn en dijn
blijkt daarbij schrikbarend klein

Kapitaal 2 :Ze willen ons bezit beheren
zelf die zaken exploiteren.

Staat :Ik eh, stel eh, voor...
Gewoon de oude procedure
We moeten snel het leger sturen
(nu komt de toppunt van bedrog)
Daarvoor is de NATO toch.

NATO :Nu kom ik ook eens aan het woord
't heeft lang geduurd, het ging maar voort
Ik beeld hier dus de NATO uit
daarom lijk ik het meest schavuit

Staat :Maar daarbij moet men wel bedenken
dat om de wereld vree te schenken
om 't Russische gevaar te keren
en de agressie af te weren.....

NATO :Dat is de smoes, de smoes is goed
zo houdt hij 't volk al jaren zoet
Het alibi dat zijn de russen
om het geweten hier te sussen
Zo kunnen wij en onz' Amerikaanse bondgenoot
orde stellen op de wereldkloot
Tegen napalmbommen en raketten
kan men zich beter niet verzetten
Zo helpt het NATO-apparaat
ook waar al 't andere niet meer baat.

Kapitaal 1 :En zijn in moeilijke tijden
er niet alleen maar schaduwzijden
omdat ook schiettuig en raketten
Onze kassa in beweging zetten

Staat :Maar is dat niet ontzettend duur?

Kapitaal 1 :Het volk betaalt al is het zuur

Kapitaal 2 :Zij moeten zich schikken in onze wensen
dat is het best voor alle mensen

Kapitaal 1&2 :Want gaat het goed met 't kapitaal
dan gaat het goed met allemaal

Staat :Maar het bevordert de inflatie
NATO : 't Is toch 't belang van heel de natie

Staat :Zo hebben wij hot rondgepraat
de NATO staat altijd paraat
Hij dient hot algemeen belang
Maar ja, dat wist u toch allang.

NATO :Nog een ding zou ik haast vergeten
terwijl het goed is om te weten
Voor 't leger zelf betekent dit
gehoorzaamheid en geen gevit.

Lied

Onze soldaten
hebben niks in de gaten
je dreigt ze, je drilt ze,
beliegt ze, bedriegt ze
't ontzag voor de straf doet de rest
Onze soldaten
hebben niks in de gaten
de vijand bepalen doen wij
Gister de Duitsers,
morgen Chinezen
De Russen voldoen voor vandaag.
Zo blijven we zwenken
want als ze gaan denken
hebben wij straks de kogels in onze maag.

Leger soldatenkamer -Wat is politiek (10+11)-

NA DE VORIGE SCÈNE HEBBEN WE OP DE DIASCHERMEN ACHTEREENVOLGENS WAT GLAMOUR-PLAATJES UIT NATO-REVIEW -VLAGGEN, CONFERENTIETAFELS ETC.- GEZIEN OM TENSLOTTE UIT TE KOMEN BIJ DE AFFICHE 25 JAAR NATO-25 JAAR VREDE MET DAARTEGENOVER DE AFFICHE VAN HET ANGOLA-COMITEE PORTUGAL MOORDT IN ANGOLA MET NATO WAPENS, VERVOLGENS GAAT HET LICHT AAN EN WE ZIEN IN DE SOLDATENKAMER HET EERSTE AFFICHE HANGEN TERWIJL EEN SOLDAAT BEZIG IS HET TWEEDE OP TE HANGEN.

Soldaat 1 :Waarom hang je dat ding neer,
Soldaat 4 :Dat is belangrijk.
Soldaat 2 :Wat hebben wij daar nou mee te maken.
Soldaat 1 :Angola, waar ligt dat helemaal.
Soldaat 4 :In Afrika.
Soldaat 3 :Rustig laten liggen.
Soldaat 4 :Daar vecht de NATO
Soldaat 1 :Nou dat zal dan wel goed zijn.
Soldaat 4 :Wij zitten ook in de NATO.
Soldaat 2 :Jij doet altijd zo moeilijk, je kan toch wel gewoon mee-
doen met poetsen.
Officier :Wat is dat hier allemaal en waarom wordt er hier niet ge-
poetst en wat is dat. Weg met die vuiligheid. Sinds wan-
neer komt er hier politiek in de kazerne?
Soldaat 4 :Is dat dan geen politiek?
Officier :De NATO is een defensieve organisatie, en is in het be-
lang van ons allemaal. En dat is het werk van linkse ex-
tremistengroepen. Zorg ervoor dat dat ding onmiddellijk
verdwijnt, anders stel ik de hele kamer verantwoordelijk.
(WEG)
Soldaat 2 :Waarom werd hij nou zo fel, eigenlijk is het helemaal
niet zo'n kwaaiie.
Soldaat 1 :Een beetje de hele kamer pakken.
Soldaat 3 :En dat alleen om zo'n stom affiesje.
Soldaat 2 :Nou haal het er maar vlug af,
Soldaat 3 :Nee, ik wil nou wel is weten waar al dat gelazer om is.
Soldaat 4 :Nou, je moet je voorstellen dat je soldaat bent in het
Portugese leger. Het zit er dan dik in dat je wordt inge-
zet in de oorlog tegen Angola. Je kan dan mensen zoals
jij en ik neerknallen. Dan weet je dat je een soldaat
bent bij de NATO in actie.
Sinds jaren voert Portugal daar een oorlog tegen het An-
golese volk. Sinds eeuwen worden de Angolezen gebruikt om
in de diamantmijnen de oliemijnen en op de plantages te
werken. Het Portugese leger wordt gebruikt om de bevol-
king met geweld eronder te houden. Aan het hoofd van het
hele systeem van uitbuiting en onderdrukking staan Krupp,
Diamang en b.v. de Koninklijke Nederlandse Shell. In 1960
zijn de Angolezen begonnen met hun vrijheidsstrijd: hun
strijd om zelf van de opbrengsten van het land te profi-
teren Hierop kwam het leger pas goed in actie.
Gewelddadiger dan ooit ramde het leger erop los, je be-
grijpt dat Portugal dat zelf een achterlijk en onderont-
wikkeld land is deze oorlog niet alleen kan voeren, ze

krijgt directe steun van de NATO en de Europese grote concerns, die hun belangen in gevaar zien komen. Met financiële steun en wapenleveranties kan Portugal een oorlog voeren die erop gericht is.....

Officier :Soldaat Rense moet zich melden bij de kapitein

Lied

We moeten weten wie het voor het zeggen heeft
 wat er boven onze hoofden zweeft
 als er een bom wordt neergekwakt
 in opdracht van het NATO-pact

Soldaat 4 : (KOMT TERUG) Ze willen me overplaatsen.
 Soldaat 2 : Waarom?
 Soldaat 1 : Waarheen?
 Soldaat 4 : Ergens naar Dongen.
 Soldaat 2 : Daar zitten alleen maar beroeps.
 Soldaat 3 : Nou dan zit je ook gezellig.
 Soldaat 2 : Maar waarom zouden ze je nou ineens overplaatsen.
 Soldaat 4 : Ja, dat zei de kapitein niet, maar...
 Soldaat 3 : Het verveelt die slijmbal natuurlijk allang dat jij hier van allerlei dingen vertelt.
 Soldaat 2 : Maar je mag toch zeker in je vrije tijd zeggen wat je wil, daar kun je toch geen straf voor krijgen.
 Soldaat 4 : Het is ook geen straf. Hij zei, het is gewoon een administratieve maatregel.
 Soldaat 1 : Nou, dan kun jij je verhalen mooi aan die beroeps kwijt,
 Soldaat 3 : Ik heb het wel in de gaten, ze schijten in hun broek.
 Soldaat 4 : Wat denk je dat er zou gebeuren met het leger als de soldaten in de gaten krijgen wat die NATO doet, waar zij bij horen, doet in Zuidelijk Afrika. Wat zullen de soldaten denken als onze Amerikaanse bondgenoten het Nederlandse volk gaan beschermen zoals ze de Vietnamezen beschermen.

TERWIJL HET AFFIESJE 25 JAAR NATO, 25 JAAR VREDE AAN DE ENE KANT GEPROJECTEERD BLIJFT, SCHIJNEN AAN DE ANDERE KANT DE DOOR DE NATO OF MET NATO-WAPENS BEDREVEN GEWELDDADEN IN ZUIDELIJK AFRIKA - ZUID-OOST AZIE - TURKIJE EVENTUEEL.. DE DIA'S Zouden ondertiteld kunnen zijn MET PLAATS EN DATUM

Leger soldatenkamer -Wat is politiek (1+2)-

- Nou, zij beweren altijd dat de NATO een klup is om voor het westen de vrijheid te verdedigen. Dat moeten wij geloven en als we het niet doen heet dat ineens politiek en moet je je bek houden.
- Hoe zit dat dan met Angola?
- nou kijk ,daar woedt de vrijheid bijvoorbeeld niet verdedigd. Daar wordt een bevolking onderdrukt en uitgeplunderd. Er zit ontzettend veel in de bodem daar, diamant, olie ,erts en de hele rotzooi meer. Dat wordt daar weggejat door Amerikaanse en Europese bedrijven en ze dwingen die Angolezen om het voor ze uit de bodem te halen.
- En pikken die Angolezen dat dan?
- Nee, natuurlijk niet!
- Zou jij het nemen als je bij je wijf werd weggehaald om honderden kilometers verderop je eigen de toring te moeten werken met een mitrailleur in je rug? Dat heb ik op T.V. gezien.
- Dié Angolezen zijn in opstand gekomen. En toen is het Portugese leger in aksie gekomen. Ook niet vanzelf natuurlijk, die jongens worden ook maar gestuurd, net als de Nederlandse soldaten naar Indonesië indertijd om daar de vrijheidsstrijders kapot te schieten. En dat gaat niet zachtzinnig. Je wordt bijvoorbeeld buiten het kamp gedropt in je eentje en als je niet binnen zoveel tijd terug bent met een opstandeling, ga je er zelf aan dus die jongens schieten de eerste de beste neger kapot en zeggen dat het een opstandeling was. Ja, wat zou jij doen, nietwaar?
- Ik zou dienst weigeren of deserteren!
- Ook niet zo makkelijk! Dienstweigeren is verboden in Portugal en als je deserteert, gooien ze je familie in de bak.
- Die familie heeft toch niks gedaan! Das toch te gek!
- Je mag daar zelfs niet eens laten merken dat je tegen die oorlog bent, man
- En dat is dan wel onze bondgenoot in de NATO! Mooie troep!
- Ja, net als Griekenland en Turkije Daar mag je bepaalde boeken niet eens lezen.
- Mooie troep!
- Hoe kan je nou de vrijheid verdedigen met een land waar zelf geen vrijheid is?
- Als jij het weet, weet ik het ook!
- Maar wat heeft dat affiesje er nou mee te maken?
- Nou, Portugal een hartstikke arm land. Het kan zelf niet alle wapens betalen die daar nodig zijn. Dat gaat met napalm enzo. Dus gebruiken ze NATO wapens.
- Dat vinden die andere bondgenoten toch nooit goed?!

- natuurlijk wel. Het gaat toch om de winst van hun eigen konserns! Die zetten hun regeringen gewoon onder druk.
- Er zijn trouwens een hoop bedrijven die aan die oorlog nog eens dik verdienen ook. Je hebt hier Fokker, en Philips die aan het Portugese leger daar leveren.
- Daf ook
- Daar werk ik, bij Philips.
- Nou zie je hoeveel je ermee te maken hebt.
- Maar dat is toch zijn schuld niet! -Natuurlijk niet.
- Nou, wat moet je dan doen?
- Je kan daar helemaal niks tegen doen.
- Dat is niet helemaal waar. In Portugal zelf is er verzet, ondergronds natuurlijk, want het is hartstikke gevaarlijk, in het Portugese leger is verzet, en in Nederland bijvoorbeeld, hier in ons leger.....

(OFFICIER OP)

Leger soldatenkamer -Wat is politiek (vervolg)-

Soldaat :Waar is dat voor nodig?

Officier :Dan moet hij zich maar eens wat meer gedeisd houden. Nou is het weer Portugal Hij heeft altijd iets te zeggen. Bij die VVDM akties is hij ook altijd een van de opstokers.

Soldaat :Sinds wanneer is het verboden om daar aktief voor te zijn, hè?

Officier :Oh, ik. heb daar ook niets tegen, het gaat er alleen om, hoe, niet wat. Kijk, er zijn van die jongens die zich meteen in de aktie gooien, en daar heb ik het persoonlijk niet op, ik houd er meer van om dingen te bereiken via overleg.

Soldaat :O, ja, dat overleg dat kennen we.

Soldaat :Als wij met de VVDM waren blijven overleggen dan hadden we nou nog parate weekenden, om de week.

Soldaat :Ja, als er geen aktie gevoerd was dan kon je nou eens in de twee weken in je soldatenpakkie naar je meisje, met een kaal militair koppie.

Soldaat :En op iedere straathoek je meisje loslaten omdat je zo nodig een meerdere moet groeten. Nee, als u iets tegen akties hebt....

Officier :Nou ja, eh, we zijn het niet eens, he, maar even goeie vrienden hoor. Kom (HIJ DRUIPT UIT HET GESPREK)

Soldaat :Ik vind dat toch een sympathieke kerel, je kan toch altijd met hem praten.

Soldaat :Sympathiek, ziek zal je bedoelen, die kerels kun je het minst vertrouwen

Soldaten : (INSTEMMING)

Soldaat :Ze zouden het liefst zien dat de VVDM verdween.

Soldaat :Weet je dat er alleen in Nederland er een soort vakbond is voor militairen.

Soldaat :Voor soldaten die het niet laten zitten, bij akties om lang haar, maar die zich afvragen waar het leger voor is.

Soldaat :Als ze jou willen overplaatsen dan zijn ze met ons nog niet klaar. Niet waar jongens ?

Soldaat :Als ze jou willen overplaatsen dan gaan wij er tegen aan. Dan zullen ze Kamer 20 eens goed leren kennen. En wat dat betreft is het precies als in het bedrijf, zonder bond begin je niks.

HET LIED VAN DE VVDM

(en wat er bereikt is en zal worden)

1. Elke pet met een klep moet je groeten op straat
Ook al loop je met je meisje: in de houding en geef acht
Maar de V.V.D.M. heeft daar een eind aan gemaakt
Zoals iedereen groet jij alleen de mensen die je mag

2. En je was zelfs geen baas over 't haar op je hoofd
"Naar de kapper" en daar kwam je als een kale neet van-
daan
Maar de V.V.D.M. heeft daar een eind aan gemaakt
Ook al is de kapitein er vies van - laat je haar maar
staan
3. Als je op verlof ging liep je in je apepak voor schut
Soms dan naaiden ze je stevig met een weekendje paraat
Maar de V.V.D.M. heeft daar een eind aan gemaakt
Tegenwoordig zijn de maten doordeweeks alleen soldaat,
4. Vroeger was je vogelvrij als je door de poorten ging
wat ze zeiden moest je pikken ook al was het nog zo stug
Maar de V.V.D.M. heeft daar een eind aan gemaakt
want ze heeft ons geleerd: Stomp niet af maar stomp te-
rug

REFREIN:

Niemand loopt over ons heen
Wij zijn de V.V.D.M.
Hoe hard' ze ook op hun strepen gaan staan
De V.V.D.M. zet ze klem

Interne repressie 1e scène - de huiskamer -

- Vader : (NAAR ZAAL) Op de fabriek waar ik nu werk is het goed. Mooi en schoon werk, in een witte overall We zijn, om zo te zeggen, onze eigen baas.
 (NAAR VROUW) Vrouw, waar blijft de koffie?
 (NAAR ZAAL) Dat geloof je niet, he?
 Wel, bij ons hebben de arbeiders zelf een systeem uitgevonden dat we meer kunnen produceren in minder tijd, en de bazen hebben gezegd, mannen ga jullie gang, maak er wat van het is jullie bedrijf. En het is ons bedrijf.
 (NAAR VROUW) Euh, weet je na twintig jaar no nog niet dat ik drie klontjes moet?
 (NAAR ZAAL) Wij zijn om zo te zeggen een familie in 't bedrijf. De bazen gebruiken dezelfde toiletten als wij, en van de vloeren kan je eten.
 (NAAR VROUW) Heb je geen koekje bij de koffie? Een beetje fantasie kan geen kwaad, 'k zit hier ten slotte een verhaal te houden aan die mensen. Een beetje gezelligheid kan er toch wel af he?
 Kom erbij zitten en geniet eens van wat er te genieten valt, en geef me mijn pantoffels eens aan. (VROUW KOMT ERBIJ ZITTEN)
- Moeder : (NAAR ZAAL) Ja, daar waar hij nu werkt, daar is het goed.
 We hebben, ik zal het dan maar verklappen, een eigen huis gebouwd, op afbetaling, met krediet van de zaak, en echte Brabantse meubelen en een nieuwe ouwe elektrische petroleumlamp. Onze kinderen zitten op een goeie school, behalve de oudste, die zit in 't leger. Kom er eens bij zitten, jongen, doe eens gezellig.
- Zoon : Ja, 'k zit erin he, in 't leger. Ze zeien 't is daar verschrikkelijk, soms zit je te blèren om weer naar huis te kunnen, 'k moet zeggen 't is hard, maar ergens voel je je tof. Eindelijk eens van huis weg, m'n pa da's een beetje een seikert. 'k Heb goeie maten, lol gehad, man, verleden week zijn we met z'n vijver dronken over het hek geklommen. Spannend, man. M'n vriendin die woont hier. Dat vind ik eigenlijk het ergst, die mis ik wel, 't is een lekker stuk.

Tussenscène vriendin en soldaat

VRIENDIN OP BANK OP STATION, SOLDAAT IN TREIN

- Vriendin : D'r is hier een nieuwe dancing gekomen. Vanavond is de opening om 8 uur. k Ben zo benieuwd wie d'r allemaal komt Harry komt zo van de trein. 't Is wel lang

hoor, zo'n week. Vroeger zagen we mekaar elke dag.
'k Heb toch zo'n zin in vanavond.

Soldaat

:Ik denk dat ik twee dagen ga pitten. Ik kan niet meer lopen van de blaren. Aanstellerij zei de kapitein. Kan hij mooi zeggen in zijn jeep. Ik ga twee dagen pitten.

Interne repressie 2e scène - de huiskamer -

- Vrouw :Hij stond daar met tranen in z'n ogen.
Dat had ik nog nooit gezien. 25 jaar zijn we getrouwd we hebben allemaal eerlijk gewerkt, maar nog geen 10% is afbetaald van ons huis. Hij is nou 55.
- Man :We hebben geen barst te vertellen gehad. Er is nog geen spijker van ons. De grote bazen willen de poorten sluiten nu zij genoeg hebben binnengesleept. Maar we zullen laten zien wie de boel hier heeft opgebouwd. Wij, arbeiders zijn met z'n allen bij mekaar gekomen; 1500 man in de kantine. Dat was nog eens een vergadering.
We hebben besloten dat we niet met ons laten sollen. Met onze blote ogen hadden we gezien hoe wij alles hadden opgebouwd, we waren er wat trots op. En nu opeens op straat gaan staan? Geen denken aan. We hebben samen onze eisen geformuleerd: niemand ontslagen en controle op alles wat er in de fabriek gebeurt. En om onze eisen kracht bij te zetten hebben we de fabriek bezet. We zullen iedereen duidelijk maken dat wat die hoge heren geregeld presteren tegen alle fatsoen in is.
- Meisje :Ik hoop dat we nou nog maar uit kunnen vanavond. Die nieuwe dancing is pas open. Ik ben benieuwd wie der allemaal is.
't Is wel erg hoor van Harry z'n vader, maar ja.
- Zoon :Hij meent het, en ergens heeft hij nog gelijk ook. Anders zit hij om deze tijd altijd naar een feuilletonnetje te kijken. Ik denk dat ik zo ga pitten, ik kan niet meer lopen van de blaren. Aanstellerij zei de kapitein, kan hij mooi zeggen in z'n jeep. 120 km afgelegd in 3 dagen.
- Vader :We hebben komitees opgericht om belangrijke problemen voor te bereiden, dan kunnen in de algemene vergadering de feiten helder op tafel komen en kunnen alle makers beslissen welke slappen we gaan ondernemen.

Interne repressie-Lied van de soldaten tegenover de arbeiders-SOLDATEN(SPREEKKOOR)ARBEIDERS(GESPROKEN SOLO)

Omdat wij het werk doen
 Waar alles om draait
 Omdat onze mening nooit wordt gevraagd
 Omdat zij beslissen over ons lot
 Eén procent winst weg
 En de zaak is kapot.

(KOOR)

Val aan! Zeggen ze.

Wij zullen zelf voor ons recht moeten
 vechten

Er op los! Zeggen ze.

Attakeer! Zeggen ze.

AAAAAAAHAH! Zeggen ze.

(SOLO)

Omdat wij zonder resultaat
 Lang genoeg hebben gepraat
 Omdat wij de rekening lang genoeg hebben
 Betaald
 Bezetten wij nu
 Wat door onze handen
 Werd opgebouwd.

(KOOR)

Hoezo? zeggen wij.

Wij zullen zelf voor ons recht moeten
 vechten

Waar? zeggen wij.

Tegen wie? zeggen wij.

Waarom? zeggen wij.

(KOOR)

Wij eisen ons recht
 Wij komen op straat
 Vandaag wij, morgen jullie
 En overmorgen wij allemaal,
 Vandaag wij, morgen jullie
 En overmorgen wij allemaal.

DE HISTORISCHE FASE -Drie voorbeelden-

Verteller : Is dat nou zo gek, dat er gepraat wordt over het inzetten van het leger bij een staking of bij een bezetting? Gebeurt dat eigenlijk wel? Men beweert, dat hebben jullie daarstraks gehoord, dat het leger er is om ons te beschermen tegen de buitenlandse vijand, maar als we nu eens kijken hoeveel maal vanaf 1900 het Hollandse leger werkelijk is ingezet, dan is dat één maal, namelijk 3 dagen tegen de buitenlandse vijand, en in Nederland zelf minstens 10 maal tegen de mensen die op straat kwamen voor dat waar ze recht op hebben: eten.

1917 Aardappeloproer: de mensen hebben honger. Dat oproer ontstond niet omdat er een tekort was aan aardappelen, nee ,het ontstond omdat er wel aardappels waren. Wagons volgestouwd door handelaren, om ze voor een goeie hoge prijs te kunnen verkopen. Vrouwen komen dit te weten. Dat pikten ze niet en met duizenden komen de mensen de straat op. Het leger wordt in paraatheid gebracht. Niet om op te treden tegen de handelaren, nee tegen het volk, want dat moest rustig blijven. Toch had die opstand resultaat. Ieder kreeg 3 kg. aardappelen.

1934 Het Jordaanoproer: De werkeloosheidsuitkering wordt verlaagd, dat pikken de arbeiders niet, ze gaan de straat op. s'Avonds 4 juli wordt de menigte met gummiknuppels en sabels uiteengedreven. De politie wordt met straatstenen bekogeld. Er vallen schoten; een politieman krijgt een bloempot op z'n hoofd. De volgende dag spreken de kranten van een volslagen volksoproer. "Met bloedig geweld wordt de honger niet gestild" staat in een telegram gericht aan de regering Colijn. Maar daar trekken ze zich niets van aan. Er komen legeronderdelen en mitrailleurs naar Amsterdam. Met pantserauto's, rupswagens, karabijnen en bajonetten gaan de militairen het volk te lijf. Ook elders in de stad heerst grote onrust ten gevolge van de steunverlaging. In Noord hangt een groot oranje spandoek met het opschrift: "In naam van Oranje worden wij vermoord". Op 9 juli hebben de militairen, marechaussees en politie het heft weer in handen. De balans is dan: 6 doden, 30 gewonden en tientallen arrestaties. De Jordaan houdt er nog iets goeds aan over :geasfalteerde straten.

1946 Zeelieden- en havenstaking: De zeelieden krijgen nieuwe loon- en arbeidsvoorwaarden . In de loononderhandelingen worden ze

niet gekend. Dat pikken de arbeiders niet en ze gaan in staking. Uit solidariteit en om onderkruiperij tegen te gaan leggen de haven arbeiders het werk stil. Dit brengt de bazen natuurlijk in vreselijke moeilijkheden. Als de waren niet gelost worden, wordt er ook geen winst gemaakt. En zelf in hun mooie pakje gaan lossen, nou ja zeg, dat zagen ze ook niet direkt zitten. De staat liet weer duidelijk zien aan welke kant ze staat "Hier kunnen we het leger wel gebruiken". 500 marechaussees en 1500 militairen worden naar Rotterdam gestuurd. De 500 gemotoriseerde marechaussees maken met gevechtstenuue een rit door de stad om de stakers en hun familie te intimideren. 1500 militairen beginnen de schepen te lossen. Zij doen dus wat de arbeiders noemen het "besmette werk", en breken daardoor de kracht die de arbeiders solidair hadden opgebouwd.

—

DE HISTORISCHE FASE -het voorbeeld Zwartberg-

Verteller : Zo zien we hoe het leger vecht voor ons allemaal! Hoe staat het eigenlijk met onze bondgenoten in de NATO? In België is het optreden van de Rijkswacht, een onderdeel van het leger, aan de orde van de dag. We nemen een voorbeeld Belgisch Limburg Zwartberg 1966. Je hoort het al aan de naam Zwartberg: daar zitten kolen in de grond. Net als bij ons was het op een gegeven moment niet meer lonend voor de eigenaren om kolen uit de grond te halen. De mijnwerkers die jarenlang gezorgd hebben voor de energie in hun land worden afgedankt. Dat pikken de arbeiders niet: de mijnwerkers, hun vrouwen en kinderen komen op straat.

- 4500 van ons zullen ontslagen worden
- De ene nu de anderen wat later
- De helft van ons zal geplaatst kunnen worden in een andere fabriek
- We zullen uren moeten reizen om op ons werk te komen
- Maar we zijn mijnwerkers
- En er zitten nog kolen genoeg in de grond
- Wij zijn met ons hele gezin hier komen wonen omdat ons vast werk beloofd was
- Onze longen zijn verpest .in de mijnen
- Ons nemen ze nergens meer aan
- Wie houdt er rekening met de mijnwerkers?
- Niemand.
- Toen onze vrouwen en kinderen op straat kwamen om mee te strijden voor onze rechten, werden ze met traangas uiteengedreven
- Wij eisen werk, wij eisen loon
- Wij- eisen een simpel recht, op ons bestaan
- Daarvoor komen wij op straat
- Mijnheer de Gouverneur, U doet beroep op de Limburgers om het rijke dat Limburg heeft te vrijwaren, Mijnheer de Gouverneur, de enige rijkdom die een arbeider bezit zijn z'n handen en z'n lijf, en daar schieten de rijkswachters op.

Verteller : Twee mijnwerkers worden in de rug doodgeschoten, door de rijkswacht, een afdeling van het leger in België.

Boeren, arbeiders en studenten van Griekenland, hier spreekt de vrije Griekse radio.

Vanaf november 1972 hebben wij, de studenten van Griekenland, strijd geleverd tegen de junta Papadopoulos.

Wij wilden vrije verkiezingen van onze afgevaardigden. Onze eisen en akties werden door de Junta beantwoord met arrestaties en martelingen. Vele van onze kameraden werden opgeroepen voor het leger. Verschillende werden door de geheime politie vermoord.

Ook jullie arbeiders en boeren, zijn al lange tijd aan het vechten tegen de machthebbers voor een beter bestaan. De arbeiders staakten. De boeren verdreven de militairen van hun land.

Uit de strijd die jullie voerden hebben wij begrepen dat er niet alleen op de universiteit moeten worden gevochten tegen de diktatuur van Papadopoulos.

Zeker uit de strijd van de laatste dagen hebben wij begrepen dat we de binnenlandse en buitenlandse machthebbers overal moeten aanvallen, waar dat maar mogelijk is.

Daarom roepen wij jullie op in de bedrijven het werk neer te leggen en te staken.

En net zoals vele arbeiders en boeren nu al doen op te trekken naar Athene. En met ons de strijd tegen de Junta en het buitenlands kapitaal aan te gaan.

- Wij eisen brood, omdat we te éten willen hebben.

(KOOR:) Wij eisen brood.

- Wij eisen onderwijs, zodat wij en onze broeders naar school kunnen en kunnen leren.

(koor:) Wij eisen onderwijs.

- Wij eisen vrijheid in plaats van onderdrukking en uitbuiting.

(koor:) Wij eisen vrijheid.

- Wij eisen een Griekenland dat van de gewone mensen is.

(koor:) Wij eisen een Griekenland dat van ons is.

Leve het Griekse volk,
weg met de diktatuur, weg met de nato, weg met de buitenlandse kapitalisten.

HIEROP VOLGT GESCHIET EN GELUID VAN TANKS ETC.

Soldaten, broeders schiet niet op ons. Wij zijn jullie broeders, jullie zijn net als wij kinderen van het Griekse volk. Schiet niet op ons!

N.A.T.O.

- Griekenland : Ik ben een Grieks kolonel
 En als zodanig weet ik wel
 Dat om het volk de mond te snoeren
 Je niet te lang moet ouwehoeren
 Gedraagt bij ons het volk zich niet gedwee
 Vandaar dat wij in negentienhonderd zeven en zestig
 Een stevig militair regiem hebben gevestigd
- Nederland : Tut, tut altijd zo grof die man.
- België : Een diktatuur is iets wat lang niet altijd kan.
- Nederland : En bovendien straks krijgt de NATO weer de schuld
 Hoe krijgen we ons er uit geluld
- VS : We moeten wel voor het goed fatsoen
 Naar buiten toe verdrietig doen
 Maar sta mij toe dat ik eerst zeg
 Wat het doel is van dit overleg
 Dit voor 't publiek hier in de zaal met name
 Wij zitten hier om te beramen
 Hoe wij, en liefst zodat zij het niet merken
 Onze greep op arbeiders, scholieren
 En soortgelijk gespuis, vandaag de dag aan alle
 kanten
 Groeit de onrust, u leest het in de kranten
 Scholieren en studenten protesteren.
- Nederland : Tal van actiegroepen demonstreren.
- België : Arbeiders staken of het niks is en tegenwoordig met ont-
 zetting
 Zien wij met regelmaat bedrijfsbezetting .
- VS : 't Is juist dit zijn de feiten
 Het doel van die activiteiten
 Is duidelijk: het gepeupel streeft met kracht
 Naar herverdeling van de macht
 Ten nadele van staat en kapitaal
 Daarom de leuze van ons allemaal:
- Allen : Rust en orde
 Moeten tot elke prijs gehandhaafd worden
- Griekenland : Wij Grieken hebben het simpel opgelost.
 En bovendien,
 We hebben het zo juist in het toneelstuk hier ge-
 zien
- VS : Het was niet slecht, dat moet gezegd
 Maar beter hadden wij het toch gevonden
 Als u zich iets had ingebonden
 List is natuurlijk beter in die kwesties
 Daarom heren graag suggesties
 Wat hebt u uitgebreed
- Frankrijk : Ik spreek voor Frankrijk en ik heet Debré
 Ik heb het volgende bedacht, doet u er uw voordeel

- mee
 De scholieren van nu, dat zijn de arbeiders van
 morgen
 Daarom is het goed er voor te zorgen
 Dat ze zeer jong in het leger komen
 Dan zijn ze 't beste in te tomen
 We moeten die onbedorven knapen kunnen vormen
 Naar onze waarden, onze normen.
- Nederland : Bravo dat is pas mannenpraat (BEWONDEREND)
 Hij zegt ronduit en toch beschaafd waar het op
 staat.
- Frankrijk : Dus zeggen wij vervoeging van de dienstplicht
 Is van het allergrootste gewicht
 De leeftijd gaat omlaag naar achttien jaren
 Dat zal ons veel kritiek besparen
- Nederland : Ja, want dat ze niks meer accepteren
 Komt door wat ze op hun-werk en op de scholen le-
 ren.
- Frankrijk : Deze gedachten hebben wij inmiddels omgezet
 In een officiële wet (in een ijzeren wet)
 Naar mij genoemd, de wet Debré
- VS : Voortreffelijk, een lumineus idee
- Nederland : Ik ben enthousiast, en wat zegt u?
- België : 't Is werkelijk briljant zeg, nondeju.
- Frankrijk : Wij hebben daarbij in deze wet
 Meteen door het studie uitstel ook een streep gezet
 't Is afgelopen uit, met het examen wel of niet
 klaar
 Ze gaan in dienst met achttien jaar
- VS : Bedankt Debré het begin is goed.
 Wat hebben de Belgen uitgebreed?
- België : Welaan hoe is het mogelijk
 Precies hetzelfde. Het wetsvoorstel ligt klaar
 Nu is het enkel nog het wachten maar
 Op het juiste ogenblik
 Om het zonder hinderlijke vragen
 Door het parlement te kunnen jagen.
- Nederland : Bij ons in Nederland is juist in het leger veel
 verzet
 Wij hebben zeker dus behoefte aan zo'n wet
 maar alles gaat bij ons wat minder vlot
 Wij zijn nu pas gekomen tot
 het instellen van een kommissie
- VS : Kommissie Peynenburg?
- Nederland : Ja die
 En wat hun voor ogen zweeft
 Is ongeveer hetzelfde wat u gedaan heeft
- Griekenland : Bah, wat is dat amateuristisch

- Nederland : Wat is die man toch detailistisch
'k Geef toe, 't is tot op heden maar een beetje
Maar wat dacht u van dit ideeetje:
Al zijn dienstplichtigen door ons tot brave jongens op-
gevoed
Hier geldt helaas niet altijd, dat wie goed doet,
Goed ontmoet Je kunt niet blindelings op ze bouwen
Ze zijn niet altijd te vertrouwen
Stel dat ze hard op moeten treden
Bij een staking of andere ongeregelde heden
Dan is het niet denkbeeldig dat ze hun geweren
Uiteindelijk tegen ons zouden gaan keren
- Griekenland : Neem dan een kader van beroepssoldaten
Daar kun je je rustig op verlaten
En als het kan voor 't hele leger
Want beroeps, zijn het meest integer
- Nederland : He wat flauw, want dat wou ik juist zeggen
Geef mij de tijd om dat zelf uit te leggen
Hou op, want als u verder gaat op die manier
Bederft u straks nog de genoeglijke sfeer hier
- Griekenland : Dat vind ik flauwekul
Ik kom voor zaken hier en geen gelul
Als u niet van mij wilt leren
Zitten we straks allen met de gebakken peren.
- Nederland : Meneer de voorzitter, ik voel mij diep gekwetst
Ik Wens dat u die man terecht zet, want hij zwetst.
- VS : (HAMER)
Kom heren rustig aan, 't wordt tijd dat ik eens op ga
treden
Ik ben de hoofdman hier, u slechts de bendeleden
Dus neemt u in acht
Eendracht maakt macht
Dat is het doel waarna wij streven
En verder is het mij om het even
Wie hier een voorstel doet
Wat telt is slechts: is 't voorstel goed
En dat is het geval in dit geval
Waarmee ik ons gesprek kort samenvatten zal
Besloten hebben wij:
En ik zet het rijm nu eventjes opzij:
- Punt één : Vervroeging van de dienstplicht
Ten tweede afgelopen met het uitstel
En zoveel mogelijk beroeps tenslotte
- VS : Mijne heren scheiden wij nu zeer verblijd
Want deze plannen geven ons zekerheid
Dat wij voor een aantal jaren
Ons overwicht kunnen bewaren
Zou echter onverhoopt naar voren komen
Dat de onrust niet is in te tomen

Dan komen wij weer hier
Want reeds staan op papier
Instructies voor de noodgevallen
We helpen u dan met zijn allen
't Is in Griekenland bewezen
Met onderlinge steun, hebben we niks te vrezen
Dit zweren wij:

Allen

:We slaan ze liever kreupel
Dan zeggenschap te geven aan het gepeupel.

Verzet in Frankrijk 1e scène -In de klas-

- Gisteren een brief gekregen
 - Van wie?
 - Van 't ministerie
 - Uit Parijs van 't ministerie?
 - Sinds wanneer korrespondeer jij met minister Debré?
 - Ik moet in oktober in dienst
 - Jij zou toch gaan studeren na het examen
 - Ja dat kan ik wel vergeten
 - Waarom, je kunt toch uitstel krijgen?
 - nee
 - Er zijn nieuwe wetten, waardoor je geen uitstel meer krijgt
 - Hoe weet jij dat?
 - Ik heb zelf ook een oproep voor dienst
 - Wanneer moet je dan opkomen?
 - Begin april
 - Dan kun je niet eens eindexamen doen
 - Neem je dat dan gewoon?
 - Wat kan ik daar nou aan doen? Trouwens, jullie zullen het ook nog wel krijgen
 - Iedereen moet met 18 jaar in dienst, geen uitstel meer.
 - Maar dat is toch te gek
 - Waarom is dat ineens?
 - Weet ik voel
 - Ik heb gelezen dat in Marseille scholieren gedemonstreerd hebben daartegen
 - Ja ik heb ook zoiets gelezen, maar ik wist niet precies waar het over ging, ik dacht nog waar maken ze zich druk over
 - We moeten proberen hier op school ook iets te organiseren
 - Wat daar kan ,kan hier ook
- Leraar : Stilte, we beginnen met de les. Pak allemaal je boek. Hoofdstuk Napoleon, roemrijke jaren voor Frankrijk.

Verzet in Frankrijk 2e scène -In verzet-

Scholiere 2 :Daaag

Scholiere 1 :Wat sta jij je toch een hele dag uit te sloven voor die jongens

Scholiere 2 :...

Scholiere 1 :Doe nou maar niet zo schijnheilig meid, het interesseert je geen 'barst'. Met de jongens meedoen, hè, wat is ze toch stoer, wat is ze toch 'in'.

Scholiere 2 :Helemaal niet, Overal in Frankrijk zijn er meisjes-scholen die meedoen met de demonstraties.

Scholiere 1 :Stel je toch niet zo aan. Wat hebben wij nou met die dienstplicht te maken. Er zijn problemen genoeg op onze school, maar daar zie je ze niet.

Scholiere 2 :Hoezo

Scholiere 1 :Was jij de laatste keer bij de vergadering van het schoolparlement?

Scholiere 2 :Ikke niet

Scholiere 1 :En waarom niet?

Scholiere 2 :Uren gaan praten of die coca cola automaat er moet komen of niet. Daar worden we alleen maar mee zoet gehouden.

Scholiere 1 :Die dienstplichtaffaire is dan zeker wel belangrijk. Laat dat de jongens maar zelf opknappen.

Scholiere 2 :Da's niet waar. Daar hebben wij ook mee te maken. Vandaag zijn het maatregelen voor de dienstplicht en morgen voor school.

Scholiere 1 :Wat dan?

Scholiere 2 :Weet ik veel wat ze daar in Parijs uitbroeden. Nou bijvoorbeeld, als je te vaak blijft zitten, dat je dan van school af moet.

Scholiere 1 :Kom nou

Scholiere 2 :Ò nee? Op de universiteiten is het anders al zo. Je mag maar een bepaalde tijd studeren, en als je niet klaar bent, hop.

Scholiere 1 :Ja, maar dat hebben ze gedaan na al die studentenrellen en zo.

Scholiere 2 :Juist daar heb je hem. Al die maatregelen van eerder in dienst, en kortere studie hebben te maken met dat ze ons klein willen houden. Als studenten snel moeten afstuderen hebben ze geen tijd om iets te ondernemen.

JONGEN KOMT VOORBIJ

Scholiere 2 :Hoi

Scholier 3 :Kom Je vanavond naar de vergadering?

Scholiere 2 :Ja ik denk het wel

STILTE

Scholiere 1 : Wat "bespreken jullie daar nou?

Scholiere 2 : Dit soort dingen. Wat scholieren en technische scholen en werkende jongeren met de wet Debré te maken hebben. Jij bent het er toch ook niet mee eens dat alles zomaar over ons beslist wordt?

Scholiere 1 : Nee, met een aantal dingen niet nee.

Scholiere 2 : Kom vanavond eens mee hè, we bespreken of er een mogelijkheid bestaat dat de scholen hier gaan staken. 't Is trouwens gezellig. Daarna gaan we altijd nog wat drinken.

Scholiere 1 : O ja?

Verzet in Frankrijk 3e scène - LTS in verzet -

EEN OMHOOGGEVALLEN ARBEIDER ALS LERAAR PRAKTIJKLOKAAL

Leerling 1 : Heb jij het al gehoord van Alex?

Leerling 2 : Nee, wat dan?

Leerling 1 : Vliegt van school af.

Leerling 2 : Waarom?

Leerling 1 : Omdat ze denken dat hij dat pamflet geschreven heeft.

Leraar : Zwijgen en doorwerken daar!

Leerling 1 : mijnheer, waar is Alex?

Leraar : Ziek zeker.

Leerling 1 : Ik denk het niet meneer, en volgens mij weet u ook wel beter.

Leraar : Het is nu les, doorwerken

Leerling 3 : Les, les, wat leren we dan?

Leerling 4 : Wat is er dan met Alex?

Leerling 1 : Van school gestuurd voor dat pamflet

Leerling 4 : t' Was toch waar wat daar instond

Leerling 1 : Ja, juist daarom

Leraar : En nou zeg ik het niet meer. Jij (OP LEERLING 1) 2dagen geschorst van school.

Leerling 2 : Godverdomme, 't lijkt hier wel een gevangenis. Niks mag je hier. Waarom mogen wij niet weten dat Alex van school gestuurd wordt en waarom?

Leerling 4 : Er zou eens onrust van moeten komen, hij heeft dat pamflet toch niet alleen geschreven.

Leerling 1 : Overall in Frankrijk zijn de scholieren in aktie, ze bezetten hun scholen, gaan de straat op met hun eisen en wij, wij zitten hier, onze school is net een tuchthuis.

Leraar : Hou onmiddellijk op met dat gepraat of ik roep de directeur. Die scholierenakties gaan jullie niets aan. Die vervroeging van de dienstplicht is juist in jullie voordeel.

Leerling 4 : Hoe dan? Denk je dat wij staan te springen om in het leger te mogen.

Leraar : Ik hoor zo vaak van oud leerlingen dat geen baas ze wil hebben als ze nog niet in dienst zijn geweest. Die vervroeging van de dienstplicht is alleen maar goed dan kun je daarna meteen een goeie vaste baan vinden.

Leerling 1 : Een goeie vaste baan, laat ons niet lachen, jij weet zo goed als wij waarvoor we opgeleid worden.

Leerling 3 : Zeker niet tot vakman.

- Leerling 2 : Iedere dag hetzelfde stukje hout schilderen en weer afbranden.
- Leerling 4 : Het enige wat je leert is doen wat je opgedragen wordt.
- Leerling 1 : Zulke vakmensen zal de baas wel willen.
- Leerling 2 : En dat stond ook in het pamflet. Maar onze mening mogen we hier niet vertellen, 't is hier zwijgen, gehoorzamen. Onze school is zelf al een kazerne.
- Leraar : (TOT LEERLING 2) Als jij nou niet onmiddellijk ophoud kan je ook een paar daagjes krijgen.
- Leerling 3 : Kijk, kijk, bevel is bevel. Zo is het in het leger toch ook?
- Leraar : Jij gaat mee naar de directeur. (AF MET LEERLING 3)
- Leerling 1 : Hier moeten we snel iets aan doen, dit kan niet meer. Die scholieren hebben gelijk, tegen vervroeging van dienstplicht tekeer te gaan, maar wij zouden ook tegen de school tekeer moeten gaan.
- Leerling 4 : Tegen stomme opleidingen, tegen slecht materiaal, tegen de onvrijheid op school.
- Leerling 1 : Je ziet wel 't is overal hetzelfde, in het leger, op school en later in de fabriek. Ook daar zullen we ons moeten verdedigen.
- Leerling 2 : Als straks die scholieren weer pamfletten komen uitdelen moeten we met ze praten, dan kunnen we misschien tot een gezamenlijke aktie komen.

Verzet in Frankrijk 4e scène - Bezette school -

- Leraar : (LEEST BRIEF) "Daarom is het noodzakelijk dat rust en orde zo snel mogelijk hersteld worden. Iedere leerkracht is verplicht de meest actieve scholieren aan te geven bij de directie die dan de nodige maatregelen zal nemen.
Weigert een leerkracht deze opdracht, zal hij beschouwd worden als solidair met de scholieren en als dusdanig onderhevig zijn aan mogelijke maatregelen."
- Het ministerie van onderwijs.
- Leerlingen : Bravo, bravo, leve de verdelers, leve de heersers, leve de verdeel en heers taktieken.
- Leraar : Wat doen we als ik ontslagen wordt?
- Leerling 1 : Nou dan gaan we gewoon door met de bezetting van de school, tot je terug komt. Voorlopig zijn het de scholieren nog die het in Frankrijk voor het zeggen hebben.
- Leerling 2 : Trouwens dacht je dat je de enige was die een brief heeft thuisgekregen? Willem lees die brief die je ouders gekregen hebben maar eens voor.
- Leerling 3 : "... Ouders, daarom dringen wij er bij u op aan uw kinderen niet deel te laten nemen aan de demonstraties en akties. Bedenk goed dat uzelf aansprakelijk bent voor eventuele overtredingen van uw zonen en dochters. Bedenk dat het schadelijk is voor hun studies. Werk samen om zo snel mogelijk orde en rust te herstellen,
- Leerling 2 : Wat zeiden ze bij jullie thuis?
- Leerling 3 : Mijn moeder was meteen in paniek, maar toen mijn vader thuis kwam van zijn werk zei hij: van mij mogen jullie er tegenaan. Ja, hij is zelf een paar jaar geleden ook in de weer geweest met die bezettingen die toen in het hele land waren.
- Leerling 1 : Dus die ziet het wel zitten.
- Leerling 2 : Dan kom je er nog goed vanaf. Ik had van mijn zakgeld een helm gekocht voor in de manifestaties weet je wel, dan heb je een beetje bescherming als de politie er op los slaat bij een demonstratie. Toen kwam die brief. Meteen was het voor mijn vader duidelijk waarvoor die helm was, want een brommer heb ik nog niet. Nou vanaf vandaag moet ik iedere dag om 5 uur thuis zijn, geen zakgeld meer. Wat een zakken om die mensen zo vals voor te lichten.

LEERLING 4 EN 5 KOMEN BINNEN:

Hebben jullie Debré gezien gisteren op TV?

Leerling 4 :en laat u dus niet beïnvloeden door beroepsagitatoren want daar gaat het om. Ik kan mij niet indenken dat alle scholieren even onverstandig zijn. Doe niet mee aan die massahysterie maar handel volgens je eigen individuele mening. De diensttijdvervroeging is niet slecht voor jullie. Hoe ouder je bent hoe meer moeite je zult hebben bij de inpassing in de nu eenmaal eigenaardige militair samenleving.

(ONDER DEZE TEKST REAKTIES VAN DE ANDEREN)

Leerling 1 : wie is er hier een beroeps-agitator, zeg het, kom er voor uit, jij, jij stond toch vooraan bij de laatste manifestatie, te stom om voor de duivel te dansen hè, en maar om actie schreeuwen hè!

Leerling 5 : Jaja, als je jong bent kun je je beter aanpassen, och nee, inpassen noemen ze het, in het leger. Ze denken zeker dat wij nog altijd van die schijtbroekjes zijn waar ze mee doen wat ze willen.

Lied : Ja, ja, zo jong mogelijk in dienst.
Wat denken ze te doen met jonge mensen in dienst.
Van belangen zijn we vertrokken.....

Verzet in België - Op het politiebureau -

Verteller : Bij ons in België lagen er de wetsvoorstellen van Van Den Boeynants. Geen uitstel meer, verlaging van de dienstplichtige leeftijd. Het heeft even geduurd voordat we het in de gaten hadden wat ze ermee voor hadden. Maar toen is het snel gegaan. Op het moment waar we het over hebben zijn overal in België massale akties van de scholieren.

SCÈNE SPEELT ZICH AF OP POLITIEBUREAU 5 ARRESTANTEN (3JONGENS, 2MEISJES) 1AGENT, 1 KOMMISSARIS.

Jongen 1 : Hoe lang zitten we hier al?

Jongen 2 : Een uur of twee denk ik.

Meisje 1 : (TOT AGENT) Meneer zou ik mijn ouders even op mogen bellen, ze zullen zo ongerust zijn?

AGENT AARZELT EN WIL TOEGEVEN

Kommissaris : Nee, het is hier geen publieke telefooncel, en die ongerustheid van je ouders heb je aan jezelf te danken.

MEISJE 1 HUILT, HEEFT GEEN ZAKDOEK AGENT GEEFT STIEKEM EEN ZAKDOEK

Jongen 3 : Godverdomme, mijn oor begint aardig op te zetten.

Jongen 2 : 't Ziet er niet fraai uit.

Jongen 1 : 't Was een smerige zet, nog even bij het eind van de demonstratie er op inslaan. Ik snap er niks van, iedereen wilde toch naar huis.

Jongen 2 : Dat hebben ze in Brussel ook gedaan. Met de blanke sabel. Er is een scholier zo gewond dat ze niet eens weten of hij nog leeft.

Jongen 3 : Ze moeten wel *flink* schrik hebben van de scholierenbeweging anders zouden ze dat toch niet doen.

MEISJE 2 : Mijn vader heeft het ook al gezegd. Als ze bang zijn moet je zeker oppassen want dan zijn ze het ergst.

Jongen 2 : Bang? ach daar worden ze toch voor opgeleid. Vooral de rijkswacht. Hun hele leven zitten ze in die kazernes. Die zijn toch gewend om erop los te slaan als iemand het bevel geeft.

Meisje 1 : Heeft er iemand een sigaret voor mij?

Jongen 1: ja, hier.

Kommissaris : Die sigaretten weg, 't is hier geen *jeugdsociëteit*.

MEISJE 1 HUILT OPNIEUW MEISJE 2 PROBEERT HAAR TE TROOSTEN.

Meisje 1 : Maar mijn knie doet zo'n pijn. Ik werd tegen de straatstenen gesmeten en kwam vlak op mijn knie terecht.

Jongen 1 : Waarom laat u haar niet gaan misschien heeft ze wel iets gebroken»

- Kommissaris* : Zwijgen, vragen stellen doe ik, straks» En hou je koest of je blijft hier x& 2k uur zitten.
- Jongen 2* : (*FLUISTERT*) Zie je nou hoe je wordt als je je hele leven in zo'n systeem zit, en dit is dan nog maar politie. De rijkswacht is nog erger dat is een afdeling van het leger.
- Jongen 3* : Ze willen die nog gaan uitbreiden ook. Ze willen meer beroeps in het leger.
- Jongen 1* : Ik vraag me af wie er nou *rijkswachter* wil worden?
- Agent* : (*TOT ZAAL*) Ja, wie wil dat worden. Maar je weet niet precies wat het is. Je gaat erin. Je wordt opgeleid, je legt een eed af. En je hebt te gehoorzamen. Ja, discipline moet er zijn. Maar toch vraag je je wel eens dingen af, niet lang natuurlijk want denken wordt voor jou gedaan. Maar zoals nou met die jonge mensen kijk, ben ik toch blij dat ik ze zelf niet heb hoeven in mekaar te slaan. Maar ja, er zijn nou eenmaal leuke en minder leuke karweitjes op te knappen, dat is nou eenmaal zo.
- Meisje 2* : Ik zou dat nooit willen worden
- Jongen 2* : Eigenlijk zijn beroepsmensen in het leger ook veel erger dan dienstplichtigen. Bij ons, bij die betoging sturen ze toch ook de rijkswacht dat zijn beroeps.
- Jongen 1* : Daar heb jij die knie aan te danken
- Jongen 3* : En mijn oor anders?
- Meisje 2* : Dat zie je steeds als er iets aan de hand is. Bij de havenstaking sturen ze ook geen dienstplichtigen,
- Jongen 1* : Die zijn er wel geweest, maar er waren ook *dienstplichtigen* die weigerden tegen de arbeiders op te treden, en dat moeten ze niet hebben natuurlijk.
- Jongen 2* : Ja, beroeps zijn voor hen veel betrouwbaarder. Waarom denk je anders dat ze die rijkswacht uitbreiden?.
- Lied* : Ja waarom?
Wat hebben ze aan soldaten die weigeren te slaan
Beroeps zijn veel harder, die zien geen onderscheid
Al slaan ze vriend of vijand of hun eigen moeder
Bevel is bevel.

LEGER - De keuring-

- Officier :Als keurings-officier krijg je wel mensenkennis, ik doe dit werk al jaren.
Ik ben tegen een hokjesgeest maar je zou toch kunnen zeggen dat je ze in soorten hebt. Dienstplichtigen bedoel ik.
Neem nou die jongeman daar. Een fris open gezicht, misschien nog niet zo vaak van huis geweest, maar door en door eerlijk. Let maar eens op. als ik hem roep komt hij onmiddellijk. Kan de dienstplichtige Swarte hier komen voor zijn plas?
- Swarte :Bedoelt u mij meneer?
- Officier :Jazeker Jongeman.
- Swarte :Ja meneer.
- Officier :Zeg jij maar kapitein. Zie je deze fles?
- Swarte :Jazeker kapitein, mijn ogen zijn prima.
- Officier :Wel kerel, plas hem vol! (SWARTE BLOOST)
- Officier :Wel kerel ga maar daar achter het scherm.
- Swarte : (ACHTER HET SCHERM KOP ER BOVEN)
Het is me wat zo'n keuringsdag. Je wordt maar overal naar toe gestuurd. Als dat de dienst moet worden, zie ik het niet zo zitten. Verdraaid, waarom komt er nou niks. Je staat hier ook niet zo rustig» Zit die kerel niet te loeren? Nou ja, misschien word ik wel afgekeurd.
Platvoeten of zo. En anders moet ik er maar in hè. D'r zit niks anders op. Ja nondeju wie kan er nou pissen op bevel? Hoewel het is voor de vrijheid. Ahhh, hij komt er aan. Mijn baas zal het vast niet leuk vinden als hij me zestien maanden moet missen. (HIJ KOMT MET EEN VERLEGEN TROTS TEVOORSCHIJN, DE FLES IN ZIJN HAND/ DE OFFICIER NEEMT DEZE OVER/ TEGEN PUBLIEK TERWIJL HIJ DE FLES BEKIJKT)
- Officier :Ja zie je wel' goudeerlijk. (TEGEN SWARTE) Da's prima jongen. En wat zou jij willen worden in het leger?
- Swarte :Nou ja als het kan de kommando's, natuurlijk, als ik toch moet. Alhoewel.
- Officier :We zullen kijken wat we kunnen doen. Ga maar zitten even. Wat heb ik gezegd? Goeie jongen hoor! Een prima infanterist. Dat daar is ook een prima vent. Een beetje nerveus. Wil zich laten afkeuren, we zullen eens zien.
Dienstplichtige Burger (REAGEERT NIET) Verdomd hij houdt zich doof. (LOOPT NAAR HEM TOE/ KLOPT OP DE SCHOUDE/ WENKT HEM MEE TE GAAN)
Jongeman, pak een fles en vul hem even, wil je?
(BURGER KIJKT HEM VRAGEND AAN/ OFFICIER NEEMT FLES, MAAKT GEEBAAR, WIJST NAAR SCHERM. BURGER OVERWEEGT OOK NOG BLINDHEID VOOR TE WENDEN, MAAR BESLUIT DAN EERST EEN ANDERE TROEF TE SPELEN)
- Burger :Ik. denk dat ik niet kan pissen meneer, weet u, ik kan mijn plas nooit ophouden, ja overdag nog een beetje. Maar 's nachts, mijn moeder is wanhopig. Zeventien jaar, zegt ze altijd, ik bedoel schreeuwt ze altijd, Ik hoor niet zo goed, ziet u. Zeventien jaar en nog 's nachts in bed plassen. Altijd wassen.
Als u bij ons in de straat komt kunt u ons huis zo herkennen,

daar hangen iedere dag twee lakens.

(DE OFFICIER DIE HEM AL EERDER MET TEKST PROBEERDE TE ONDER BREKEN, WENKT HEM NU AF/ HERHAALT ZIJN GEBAAAR EN KRIJGT HEM ACHTER HET SCHERM) Godverdomme, godverdomme, ik moet pissen als een stier. Volgens mij doen ze dat ekspres, je eerst een half uur in je onderbroek op het kouwe zeil zetten. Als je dan nog niet moet, (NAAR BENE-DEN) Maar het gebeurt niet. Even volhouden anders zit je er zestien maanden aan vast –dan valt mijn hele verhaal in duigen– Deze jongen krijgen ze niet in dienst. Die blijft er mooi buiten. Tot nog toe gaat het prima. Hoezee (BLIJ) Hoezee (DEZE TWEEDE HOEZEE, MIN OF MEER TELEURGESTELD EN GESCHROKKEN) Daar gaat ie godverdomme toch. Hè 't is wel een opluchting. Nou ja, dan kan ik mij beter konsentreren op mijn doofheid! Deze jongen zullen ze niet krijgen, (HIJ KOMT TE VOORSCHIJN EN SPEELT DAT ER IN DE FLES NIETS NOEMENSWAARDIGS ZIT –HIJ ZIT OVERIGENS ZEER VOL– EN OVERHANDIGT HEM)

- Officier : Zo, zo jongen, zie je wel. (BEKIJKT FLES) Da's lang niet mis, (SCHREEUWT) Kan je die letters lezen op het bord? (WIJST OP HET LETTERS OP BORD)
- Burger : Welk bord meneer?
- Officier : (BLIJFT SCHREEUWEN) Aan de muur.
- Burger : Mmmmm???
- Officier : (IN ZICH ZELF MOMPELEND AL NOTEREND) Deze jongen zullen we moeten afkeuren.
- Burger : Aha, (BEMERKT ZIJN VERGISSING, PROBEERT DE ZAAK TE REDDEN DOOR TE GAPEN)
- Officier : Aha. Ga maar even zitten.
(BURGER KAPITULEERD EN GAAT ZITTEN)
- Officier : Zo zie je een beetje mensenkennis brengt altijd uitkomst. Toch geen kwaai jongen hoor, in wezen. Dat daar is een stuk minder. Moeilijke jongen hoor, zoekt problemen. Kom maar eens. hier dienstplichtige Daniels, (IETWAT KROMMIG EN SLOFFEND, NADERT HIJ, KRIJGT FLES, WORDT ACHTER SCHERMPJE GEWERKT)
- Daniëls : (ACHER SCHERMPJE) Da's moeilijk. Hier zou ik wel eens een goed gesprek over willen hebben. Ik ben er tegen. Zal ik nou pissen ja of nee. Ik ben tegen geweld. Nou dan moet ik ook konsekvent zijn. Ik weiger. Van mij krijgen ze geen plas, (NEEMT ACHTER HET SCHERM EEN DUIDELIJKE WEIGERACHTIGE HOUDING AAN / ALS WE HEM AL NIET EIGENWIJS Zouden moeten noemen)
- Officier : Ik hoor niks Daniels. Komt er nog wat van?
- Daniëls : Ik weiger.
- Officier : Zo, zo. (TEGEN DE ZAAL) Een beetje voorzichtig aanpakken, anders denkt, die jongen meteen dat ik zo'n rechtse kerel ben die alleen de Telegraaf leest, (HIJ VOUWT DEZE KRANT WAAR HIJ TIJDENS HET PISSEN VAN DE KANDIDATEN STEEDS IN HEEFT ZITTEN LEZEN DICHT) Zo, zo.
- Daniëls : Ik weiger,
- Officier : Je weet toch dat je tijdens de keuring al onder de krijgstucht staat.
- Daniëls : Hoezo?
- Officier : Nou zo'n weigering kan wel eens Nieuwersluis betekenen.

Daniëls :Maar....

Officier :Ja.

Daniëls :Dienstweigeren mag toch.

Officier :Ahhh, jij wilt dienstweigeren.

Daniëls :Ik ben tegen geweld

Officier :Ja jongen, ik ook.

Daniëls :Maar ik ben tegen elke vorm van geweld.

Officier :Ik ook..... Uhhh ik bedoel dat kan toch wel eens nodig zijn geweld te gebruiken.

Daniëls :Ik ben er tegen in iedere vorm. Als denkend mens, kan ik daar niet aan meewerken.

Officier :Maar.

Daniëls :Trouwens al mijn vrienden denken er zo over. Er moet een eind aan komen.

Officier :Ik denk er precies zo over, daarom zit ik in het leger.

Daniëls :Da' s raar.

Officier :Ja.

Daniëls :Tja.

Officier :Ik denk wel dat we het kunnen oplossen hoor. Kijk voor dienstweigeren moet je hier niet zijn.

Daniëls :O, nee

Officier :Je moet een brief schrijven aan de minister. Ik denk wel dat je een kans maakt.

Daniëls :Maar wat moet ik dan

Officier :Volgens mij kun je rustig pissen.

Daniëls :Maar dat verplicht me toch tot niks hè. Ik wil niemand doodmaken.

Officier :Ga rustig je gang.

Daniëls :O.K. dan. (DOET HET/TEGEN HET PUBLIEK) Verdomd fideel van hem, om toch even te zeggen waar ik zijn moet. Voor wat hoort wat.
(KOMT TE VOORSCHIJN/OVERHANDIGT DE FLES)

Officier :Dank je wel, ga maar weer zitten. (KIJKT PEINZEND IN HET BROUWSEL)
Hmmm. Ik weet het niet. Nou ja, de minister moet het nog maar eens bekijken. Eens even zien, wat hebben we nog. Tja, wat moeten we daar van Laatste bladzijde ontbreekt!!